

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Ilustrațiune din comitatul Uniadoarei.

Fără comentariu din partene, punem înaintea cetitorilor o ilustrațiune de administrațiune culturală ungurească din comitatul cel mare românesc al Uniadoarei.

Ilustrațiunea o găsim cetitorii în corespondența următoare:

Dencu-Mare, la 20 August 1883. În fața atâtor învinuiri și nedreptăți ce ni se fac din partea puternicilor țării, când și espresiunea celor mai juste simțăminte este timbrată de nealoyalitate și crimă; evenimentul despre care voi scrie nu va surprinde pe onoratul public cetitoriu. Adevărul însă trebuie lămurit.

Este vorba de școala noastră confesională din *Dencu mare*. Poporeniile acestei comune cu preotul în frunte și-au dat toată silința ca se și ridice un edificiu de școală corespunzător.

Câștigându-și ași una, mâne alta, au isbutit, pe lângă toată sârăcia a și ridica o clădire de zid de 12 stâng. în lung și 4 stâng. în lat, împărțită în modul următoriu: două odăi de locuit pentru învățătoriu, una pentru cancelarie și una pentru învățământ.

Școala are și o grădină de 1000 □°.

Într-o zi învățătoriu se trezese în școală cu dl subinspector reg. de școale M. G. Sosit aci se apucă numai decât să și facă notițe despre starea școlii. Spre înlesnirea lucrului cere deslușire dela învățătoriu. Învățătoriu însă nu scie ungurește (o greșală neexcusabilă aceasta) ear dl subinspector — ceea ce nici nu compete cu demnitătea D-sale — nu scie românește. Cum să se înțeleagă dară?

Curgând înțelesul mai mult prin semne de cât cu graiu viu, norocul că s'a aflat un interpret, fost servitoriu odinioară pe la nisce familii maghiare și de present purcarul satului.

Prin mijlocirea acestuia s'a depărtat apoi dl subinspector cu nisce notițe, de cari numai în urma deslușirilor unui tâlmăciu eum a fost al d-sale, se pot face.

La vr'o 2—3 săptămâni după evenimentul de scris ne pomenim cu o hârtie dela Venerabilul Consistoriu, în care ni se face cunoscut că on. comisiune administrativă din Deva, în urma unui raport al on. inspector reg. de școale, a aflat cu cale a dificultă școala noastră, de-oare-ce nu într'unesc condițiunile prescise de lege și adevă: edificiul nu este terminat, lipsesce locul de gimnastică și grădină școlară.

Mă cuprinde mirarea cum a putut dl subinspector raporta, că școala din *Dencu Mare* nu are grădină și loc pentru gimnastică. Dacă pe învățătoriu nu l'a înțeles de loc, ear pe tâlmăciu foarte rău, pentru ce nu s'a oprit puținel înaintea școlii și să se fi uitat în giur de sine. Atunci de sigur n'ar fi greșit, pentru că gardul ce încungiuă grădina încă i-ar fi putut spune, că locul acela se ține de școală.

Nu este grădină de pomărit, aceea o concede. Locul însă nu lipsesce. Dar să ne spună dl inspector câte școli comunale cu grădini de pomărit are dsa. Din câte școli comunale are pe valea Streiului, începând din Strei-Săcel până în Hațeg și pe valea Boșorodului din Streiu Stgeorgiu până în Lunca, arete măcar una, care să poseadă grădină de pomărit.

Cu acestea nu voiesc să țic, că școala noastră n'ar avea defecte, decât, eu unul aflu alt defect decum a aflat dl subinspector.

Dsa a țis, că ne lipsesce grădina școlară și locul pentru gimnastică, ceea ce nu-i adevărat. Avem grădină școlară și avem loc pentru gimnastică. Ne lipsesce însă învățătoriu.

Și dacă cercetarea disciplinară, în care e dat învățătoriu nu se va termina cât mai curând, ușor ne putem țrezi cu școala închisă. Pentru că învățătoriu nu numai că nu corespunde cerințelor timpului, dar pe lângă aceea mai are și o purtare morală necorespunzătoare ear rapoartele directorului despre starea învățământului s'au pus, precum se vede, ad acta.

Să revenim asupra edificiului.

Domul subinspector țice că edificiul nu e terminat. E adevărat.

Împregiurarea aceasta însă nu poate servi de motiv de închidere, pentru că edificarea nu s'a început tocmai de mult, afară de aceea odaia pentru învățământ este gata. Cât pentru odăile de locuit a învățătoriu și cancelarie nu s'a simțit încă trebuință ardețoare de a se găti pentru că învățătoriu din funcțiune și are locuința proprie. Apoi nici nu se poate pretinde ca un sătuț s'ar să ridice un edificiu ca acela în decursul unui an.

Să nu lungim vorba. Spunene dl inspector câte edificii corespunzătoare are dsa pentru școalele comunale. Nici unul. Ba pot țice că nici necorespunzătoare, așa d. e. în Boșorod, Vâlcele bune, Vâlcele rele, Chitid, Bațalariu, Bretea română, Măceu, Ruși, Streiu, Nădastia inferioară, Streiu Stgeorg, Strei Săcel, Crișeni, Covragiu, Gonțaș a. s. a., unde bietul învățătoriu e silit în toată

toamna a și lua omnia sua și a se strămuta dintr'o hurbă într'alta. Spre mai bună lămurire se punem în comparare una dintre acestea cu *Dencu Mare*, d. e. Școala comună din Strei Stgeorgiu e o compozițiune a școalelor comunale din Crișeni, Strei Săcel, Strei Ohaba și Strei Stgeorgiu fără edificii de școală și fără grădină școlară; și dl inspector n'a fost în stare a mijloci ca 4, și patru comune să ridice un edificiu de școală pecând dela *Dencu Mare* pretinde ca școala se întrunească toate condițiunile. Dl inspector vede așchia în ochiul altuia dar bârna d-sale nu. Dar ce țic? Dlor la toți le place a intra în casa făcută de altul.

X.

Revista politică.

Sibiu, în 26 August.

Afacerea croată crește mergând, întocmai ca „fama” lui Ovid. Foia oficială din Budapesta a publicat eri un bilet împărătesc prin care contele Peiacevici este delăturat definitiv din postul său. Eată aci biletul împărătesc, care poartă datul, Viena din 4 Septembrie:

Iubite conte Peiacevici! La cererea înnoită a domniei tale substernută Mie de ministrul Meu president unguresc și cu privință la deciziunea Mea din 24 August prin care am primit demisiunea domniei tale din oficiul de Ban al Croației, Slavoniei și Dalmației, te ridic definitiv dela conducerea agendelor amintite în deciziunea sus numită, precum și dela comisariatul regesc pentru fruntaria militară la 1881 unită cu Croația și Slavonia.

Semnat: Francisc Iosif m. p.

Koloman Tisza m. p.

Punem aici îndată după actul de mai sus înaintea cetitorilor al doilea act privitor la afacerea croată:

Iubite baron Ramberg! Pentru esecutarea dispozițiunilor necesare în urma evenimentelor din Croația, Slavonia și din fruntaria militară unită cu acestea, precum și pentru conducerea provisoră a administrațiunii și preste tot a guvernului țerei până la timpul, când oficiul de Ban se va putea îndeplini earăși, la propunerea ministrului Meu president unguresc te denumesc comisariu regesc al Meu pentru Croația și Slavonia și pentru fruntaria militară unită cu țerile aceste la 1881. Instrucțiunile eventuale mai departe necesare le vei primi dela ministrul Meu president regesc.

Semnat: Francisc Iosif. m. p.,

Koloman Tisza m. p.

„N. fr. Presse” observă la biletul împărătesc adresat contelui Peiacevici, că este sec și rece până

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din francezesc de E. B.)

(Urmare).

— Dta țici, replică el după o pauză, că persoana a murit?
— Așa țice Stenson.
— Eu mă îndoiesc.
— Stie doară Cristian Waldo de aceasta?
— Cristian Waldo nu scie nimic.
— De bună samă?
— De bună samă.
— Dară dta îmi dai să pricep că omul acesta este tocmai acela.
— Eu n'am țis aceasta, domnule baron.
— Ei, dta voiesc să țici și să nu țici; dta vrei se fi plătit dinainte, pentru o destăinuire chimerică.
— Eu nu ți-am cerut altceva decât subscrierea domnule baron, în cazul când vei fi mulțămît cu mine.
— Eu nu nici odată.
— Cu atât mai rău, pentru acela, care se îndoiesc în vorbele mele.

— Așa dară, domnule baron, eu îmi țin secretul; acela, pe care îl interesează mai puțin decât pe dta îl va afla pe nimica.

Și Tebaldo voia să iese resolut din cabinet, precând baronul îl rechemă. În acesti doi bărbați se petrecea ceva prea natural. Cel dintâiu nu atinse încă zăvorul ușei, pentru a eși, și își țise: „Eu sînt nebun, baronul mă va ucide, ca se mă împedecă a vorbi.” Al doile își țise, la rëndul său: „El poate că a vorbit deja; el singur îmi poate spune, de ce am să mă tem.”

— Domnule Tebaldo, țise baronul, dacă îți spui, că nu stiu nai mult decât gîndesci dta?

— Ași fi încântat de dta, domnule, respunse Italianul îndrăsneț.

— Persoana l'a murit: ea este aici, sau cel puțin a fost eri aci; eu o am vățut, o am recunoscut.

— O ai recunoscut? țise Massarelli surprins.

— Da, o am recunoscut, eu sciu ce țic: persoana aceasta și-a dat numele Goefle, cu sau fără permisiunea unui băbat cinstit, care se numesce așa. Vorbesce dari; veți că am dat de urmă și ar fi lucru copilăresc a-mi îndrepta bănelile asupra escamatorului Waldo.

Italianul tăcu umit. Sosit în aceeași dimineață el nu stia nimic d'incidentele din seara trecută; el a întâlnit pe dl Goefle fără al cunoasce; el nu pricepea limba svedcă, cea dalecarliană și mai puțin; el nu vorbise, decât cu stolnicul, care scia ceva

franzezesc și care era foarte neîncrețut. El nu scia dar absolut nimic de istoria lui Cristian la bal și nu înțelegea ce-i spunea baronul. Vățându-l surprins și uimit, baronul se confirmă în cuțetul său că el l'a confundat prin năvălirea sa.

— Ei bine, țise el, esplicăte, să sfârșim. Spune tot și contează la o respată în proporție cu servițiu ce mi-l vei face.

Italianul însă își recăștigase toată siguranța sa. Convins că baronul a dat de urme false și hotărît a nu da secretul său pe nimica, el voia să câștige timp și să se păzescă de poziția fatală ce i-ar putea face bărbatul acesta cu renume teribil, dacă s'ar încăpățina a tăcea.

— Vrea dl baron să-mi dea două țeci și patru mii de taleri și două țeci și patru de oare, țise el, pentru a-i presenta și a-i pune la dispoziție persoana, care dlui are atât interes a o cunoasce?

— Două țeci și patru mii de taleri, este puțin respunse baronul cu ironie; dar două țeci și patru de oare este mult!

— Este puțin pentru un om singur.

— Îți trebuie ajutor? Eu am oameni siguri și foarte îndemnatici.

— Dacă am se împărțesc cu ei cele două țeci și patru mii de taleri, mai bucuros lucrez singur pe socoteala și chizeșia mea.

— Ce acțiune gîndesci dară a face?

— Ce mi-a prescise dl baron!

la ghiță; eară actul adresat baronului Ramberg, că petru a satisface pretensiunilor de drept public ale Ungariei actul împărătesc a aflat de lipsă a a accentua deosebit, că comisariul regesc Ramberg în calitatea aceasta este subordonat ministrului president unguresc, dela care, eventual își va primi și instrucțiunile.

Baronul Ramberg a și început activitatea în funcțiunea sa cea nouă. Una dintre măsurile sale cele mai recente este, că a interzis partidei naționale croate a se întruni la conferență. Afacerea se vede așa dară că se află deja la începutul unei crize, a cărei sfârșit este greu a-l prevedea. Scirile dela Agram din decursul zilei de ieri, n'aduc nimic important. Ele sânt mărginite la nesce dispozițiuni mai mult birocratice, cu care s'a ocupat comisariul regesc îndată la intrarea sa în funcțiune. La călcăiul acestor sciri se află cuvintele: „Despre neliniscie în provincie nu se aude nimic demn de însemnat.“

Biroul de corespondență din Budapesta, preste tot, află puține lucruri de însemnatate, pe care se le comunice abonaților săi. Diarele din Cislaitania însă, pe lângă aceea că exprimă în articoli lungi îngrigirea lor, față cu evenimentele din Croația, ne mai aduc sciri pozitive despre conflicte serioase și sângeroase totdeodată între croați și între soldați. „Deutsche Ztg“ spune, că i s'a scris din Agram despre ciocniri nouă între populațiunea din Zagoria și între soldați. Într'un loc anume în Șopot escedenții au răspuns militia și se vorbesce de morți și răniți de amândouă părțile. Este de temut dice aceași foae, că insurgenții, adunați la fruntaria Stiriei vor trece în Stiria. „N. fr. Presse“, într'o telegramă dela Agram despre „insurgențiunea din Zagoria“ spune, că în noaptea dela 4 spre 5 Septemvre comisariul guvernial a cerut ajutoriu grabnic de un batalion și jumătate, care s'a și espedat în cară. Despre ciocnirea dela Șopot spune și „N. fr. Presse“ că gendarmeria și soldați au fost bătuți. În Beduia a trebuit o jumătate de escadron de husari să se retragă; întărită cu altă jumătate de escadron dela Ivaneț și cu o jumătate de companie din Varsadin a atacat de nou Beduia, unde mulți țerani au cădut morți și răniți; comandantul cere sucurs.

Opozițiunea ungurescă continuă în presă, precum și în într'uniri ași manifesta neplăcerea cu atitudinea guvernului unguresc, observată în acțiunea croată. Opozițiunea moderată în conferența dela 5 Septemvre n. a constatat în general, că situațiunea creată prin afacerea croată este foarte serioasă. Ea pretinde susținerea autorității statului unguresc intactă și adauge, că guvernul n'a proces cum pretinde înțrețitarea statului și a suveranității sale. Eri sara avea să se într'unească partida independentei. În partida aceasta se dice că sânt doi curenți. Unul care e de părere, că în situațiunea actuală guvernul trebuie cruțat, căci slăbirea guvernului unguresc astăzi ar fi identică cu slăbirea statului unguresc și a pozițiunii sale. Celalalt, din contră, dice, că a sosit timpul de a resturna cabinetul. Din provincie vin neîncetat membri de ai partidei spre a lua parte la conferență.

Alătura cu afacerea croată, cu toate staturile, în Ungaria progresaază escesele contra jidovilor. Din comitatul Zala mișcarea se vede răspândită preste comitatul Somogy, Neugrad, Vesprim, Ca-

raș-Severin și după sciri private, încă neconstatate, preste unele comitate din Transilvania.

„Vaterland“ scriind într'un articol despre afacerile ungaro-croate amintesc într'un ton mistic, că va veni timpul când se vor cumpani prestațiunile tuturor popoarelor din monarchie și atunci va urma transacțiunea cea mare.

Când va urma aceasta nu scim. Ceea ce vedem este, că în locul liniscei turburarea ocupă teren din și în și. În zilele acestea vor fi sărbătorile polone în amintirea regelui Sobieski, la care cetim, că se adună în Galiția deputați din ținuturile polone de sub sceptrurile altor monarhi. În ziua de azi o festivitate de felul acesta în Galiția, învecinată cu Rusia, poate avea consecențe.

Călătoria ministrului president Brătianu n'a încetat încă de a fi obiectul discușiunii în diare. Diarele din Viena sânt mulțămite cu conferența dintre Brătianu și Kálnoky. De altă parte se spune, că cetiunea dunăreană va fi pusă la o parte, „N. fr. Presse“ într'un articol de fond intitulat „Brătianu în Wien“, după ce salută aparițiunea ministrului român în Viena și constată că România cugetă serios la un raport cordial cu Austria, exprimă părerea, că acela, căru pentru a fi bărbat mare de stat numai, țeara îi lipsește, nu ar fi venit la Viena, dacă n'ar avé convingerea despre posibilitatea unor raporturi bune cu Austria, care de altmintea sânt de dorit pentru ambe părțile. Brătianu după întâlnirea cu Bismarck merge la Aix les Baines, de unde după 3 săptămâni se va întoarce în România.

Dela Asociațiunea transilvană.

Brașov, 28/31 August 1883.

VI.

Intre ședința a III. și a IV. a fost producțiunea în biserică cea mare ev. lut. din Brașov. Pe lângă domnul Geifrig, care a cântat în organe, a mai cântat cu violina domnul Dr. Georgiu Baiulescu acompaniat de Dl Geifrig și Dl Georgiu Dima a cântat din Paulus tot pe lângă acompaniare.

Programa:

1. Toccata (d. mol.) de I. S. Bach. (Geifrig.)
2. Cavatina pentru violină de Raff. (Dr. Baiulescu.)
3. Arie din „Paulus.“ de Mendelssohn (Georgiu Dima.)
4. Corul peregrinilor din „Tannhäuser“ de R. Wagner. (Geifrig.)
5. Adagio de Tartini și Gavottă de I. — S. Bach (Dr. G. Baiulescu.)
6. Preludiu și fugă (F-mol) de Mendelssohn. (Geifrig.)

Producțiunea a durat dela 4 până la 5 oare. Biserica a fost plină cu public și nu esagerăm când punem numărul celor prezenți la 1000. Nu va surprinde pe nime frecuența aceasta, sciind că organele din Brașov sânt unele din cele mai mari în întreaga monarchia. E de prisos să mai spun ce efect a produs această producție. Poate că și biserică dispune preom, sau că impresia ce-l cuprinde nu mai dă loc altor cugetări. Multe sânt posibile. Faptă e, că mulțimea era cuprinsă de simțiri religioase, potențate prin farmecul arcului și a vocei puse în serviciul laudei lui Dumnezeu după dișa Psalmistului: „Lăudați-l pre el (Domnul) în timpene și hore, lăudați-l pre el în strune și în organe.“

După producțiunea musicală din biserică la 5 1/2 oare s'a deschis ședința a IV.

Se cetesce propunerea comisiei și a domnului Babeș cu privire la înființarea unui institut pentru fete. Fără a mai spune că cine pentru care a vorbit, spun numai rezultatul. Raportorul comisiei pentru propuneri dl Dr. Bozocanu se alătură la propunerea domnului Babeș, care fu primită.

Urmează a II. propunere a comisiei, în sensul căreia fondului academiei de drept ar fi a se da altă destinațiune.

Față cu această propunere domnul V. Babeș din încrederea conferenței face propunerea ca: administrațiunea separată din motivul simplificării să se sisteze și să se administreze cu celelalte fonduri. Contra acestei propuneri vorbesce dl Harșianu.

Se pune la vot și se primesce propunerea dlui Babeș.

Adunarea generală în anul viitoriu se va ține în Orăștie, și comitetul va îngrigi ca ea să se țină la timp potrivit, ca se poată lua parte și profesorii.

În fine se exprimă mulțămite comitetului pentru activitatea dezvoltată.

Dl profesor Dr. Alecsi a fost insinuat o propunere cu privire la înființarea de stațiuni meteorologice, însă fiind că era timpul prea înaintat, și-o a retras și o va prezenta în sesiunea viitoare.

Se proclamă de membru onorariu al Asociațiunii transilvane domnul Dr. Kanitz, profesor de științele naturale la universitatea din Cluj.

Era timpul cam înaintat aproape de 8 oare și oamenii se grăbeau să nu întârzie dela bal. În sala cea mare a gimnasiunului erau numai două lampe, una pe masa comitetului, și alta pe ceea a diariștilor.

Toți membrii Asociațiunii stau în picioare, ca luminați de o putere mai înaltă, căci era să se aleagă comitet pe un nou period de trei ani.

O simțire neobicinuită mă cuprinse în acest moment serbătoresc. Comitetul care are să poarte făclia pretențioasei noastre Asociațiuni, care după nume este făcută pentru literatura română și cultura poporului român, acest far al luminei, să se aleagă la rațele unei slăbuțe lampe.

Comitetul s'a ales prin facerea unei liste, cetite de domnul Babeș:

President domnul Cipariu, vicepr. dl Iacob Bologa, secr. I. d. Georgiu Baritiu, secr. II d. Dr. D. P. Barcianu, cassariu dl Eugen Brote, controlor dl Constantin Stezariu, bibliotecariu, archiviariu d. Dr. I. Crișan.

Membrii în comitet:

DD. Br. Ursu, Paul Dunca, Ios. St. Șiuluț, Parteniu Cosma, V. Roman, I. V. Russu, Elie Măcelariu, Ioan Popescu, Constantin Stezariu, Georgiu Bariț, Dr. Il. Puscariu, și Harșianu.

Suplenți:

DD. Dumitru Comșa, Dr. I. Crișan, Simeon Popescu, Dr. D. P. Barcianu și N. Frateș.

Vineri seara bal. Și încă ce bal! Costume naționale cari de cari mai pitoresci, domnișoare și doamne, cari de cari mai dragălașe. Ași scrie mai multe, însă nu vreau se fac prevaricații în competența...!

— Așa! Dta ai aerul a-mi propune...

În momentul acesta, baronul fu întrerupt prin un fel de scârșnitură, în dosul unei din ușile cabinetului său.

— Așteaptă-mă aici, dișe el cătră Massarelli. Și el intră în altă odaie.

Guido resumă iute situațiunea spăriat de liniscea baronului, el credea, că ar fi mai bine pentru el, a trata afacerile aceste în scris: el merse dar cătră ușa prin care intrase. O găsi încuiată, prin un secret, care, deși el avea unele științe practice în privința aceasta, nu-l putea găsi. El se apropiă de fereastă; ea era la opt-deci de urme înălțime.

El cercă fără șgomot ușa, prin care ieșise baronul. Ea era tocmai așa bine încuiată ca celalaltă. În biroul deschis se vedea o colecție recomandabilă de role de aur.

— A! își dișe Massarelli oftând, ușile sânt solide și lăcatele bune, de mă lasă aici singur cu acești taleri frumoși.

Și el începu a se nelinisci serios de poziția sa. El cercă a auți ce se vorbea în odaia învecinată. El n'audea absolut nimic. Dar eată ce se vorbea în odaia aceasta:

— Ei bine, Iohan, reușit-ai? Ai vădut fața acestui Waldo?

— Da, domnule baron, el nu este cel de ieri, este un monstru.

— Mai urit ca tine?

— Eu sânt frumos pe lângă el!

— L'ai vădut, l'ai vădut bine?

— Cum te vîd pe dta.

— L'ai surprins?

— Nici decum. I-am diș, că sânt curios și el s'a arătat de voie bună.

— Și celalalt falsul Goeffle?

— Despre el nu se aude nimic!

— Lucru ciudat! Nu s'a vădut nicăiri?

— Waldo nu l'a vădut în Stollborg, și dl Goeffle nu-i este rudenie.

— Dară Ulfilas trebuie că l'a vădut?

— Ulfilas n'a vădut în Stollborg decât pe dl Goeffle, pe servitorul său și pe omul acesta grozav pe care tocmai l'am vădut și eu

— Dl Goeffle are un servitor? Acesta este necunoscutul nostru.

— Este un băiat de dece ani.

— Apoi nu mai sciu ce se diș.

— Are dl baron vre-o scire dela Italianul care este aici?

— Nu: el este un mincinos sau un nebun; tot una, el trebuie să găsească pe acest necunoscut, care m'a insultat! Tu mi-ai spus că el a povestit și a fumt cu maiorul Larrison și cu amicii săi?

— Da în sala de jos.

— Apoi aceștia l'au ascus; el este în bostella maiorului!

— Am să-l pun sub pază. Maiorul nu este omul, care păstrează un secret cu aer așa fără

grigi. El a sosit azi-dimineață, și nu s'a reintors acasă peste di. Locotenentul său...

— Este un măgar! Dară tinerii aceștia mă uresc.

— Ce ai a teme din partea acestui necunoscut?

— Nimic și toate! Ce gândești tu de Tebaldo acesta?

— Un calic și jumătate!

— Apoi nu trebuie eliberat. Mă pricepi?

— Prea bine.

— Până unde a înaintat cina?

— Îndată se servește desertul.

— Trebuie să mă arăt. Dă ordinul se-mi pregătească sania cea mai frumoasă, și să se prindă patru cai, din cei mai frumoși.

— Pentru escursiunea pe lac?

— Nu, din contră, eu am să mă odihnesc; dară lumea are să mă creadă foarte voinic: eu voiu fi reținut prin o afacere de stat. Pregătește un curier, dară să-l vadă lumea. Dă de repețite ori ordini și contra ordini. În sfârșit eu am să trec de foarte ocupat, prin urmare în deplină sănătate.

— Dta vrei dară să crepe de ciudă amabili moștenitori ai dtale.

— Eu vreau să-i înmormentez, Iohan!

— Amin, scumpe stăpâne! Să te insoțesc până la sala de mâncare?

— Nu, prefer a intra fără șgomot și a surprinde lumea astăzi mai mult ca ori și când.

„Papismul“,

și starea actuală a bisericii ortodoxe în regatul României (Urmare).

Adevărat, România noastră în timpul modern încă a făcut un pas bun în cultura clerului. În loc de un singur seminarium, carele exista în Moldova dela începutul veacului present; începând dela anul 1834, treptat s'au înființat încă câte unul pe la toate eparchiile, încât astăzi avem 8 seminarii, cu cursuri mai mult sau mai puțin întregi. Dar ceea ce ne lipsește sînt, afară de mici excepțiuni, profesori capabili, cari să aibă știința și zelul trebuitoriu pentru a informa buni servitori ai bisericii, a le însufla conștiința datoriei de apostoli ai moralității creștine, de predicatori ai evangheliei, cu un cuvînt de apostoli ai neamului nostru românesc. Elevii seminariilor noastre nu duc la parochiile lor, de cât o mică proviziune de cunoștințe ale culturii generale, pre care curînd le uită și acelea, rămînînd mai tot atât de săraci în cunoștință ca și ceilalți săteni. Ei nu cunosc sînta scriptură, care este isvorul cel nesecat al învățămîntului creștinesc, și cu deosebire preoțesc, au foarte sterpe noțiuni despre istoria bisericii, a dogmelor, a datorințelor pastorale; a canoanelor — nici decum.

Sfîntul sinod, îndată dela înființarea sa în anul 1873, a întors luarea aminte asupra institutelor acestora de educație a clerului; a făcut și de multe ori a propus proiecte pentru reorganizarea seminariilor, și proiecte de regulamente pentru disciplina lor internă. De asemenea neconținut s'a cerut înființarea unei facultăți de teologie, unde să se poată pregăti buni profesori, pentru instruirea și educarea viitorilor păstori și arhiepăstori demni de biserica națională română. Dar toate aceste încercări a le sinodului până acum au ramas zadarnice și ca nevenite. Este adevărat, că unii din profesorii actuali dela seminarii temînduși pozițiunile lor, au combătut prin presă cu inverșunare reformele propuse de St. sinod. Dar viitorii bisericii, carele este legat cu al națiunii este un interes general; el nu trebuie legat cu interesele egoistice a le unor individe. Guvernul și corpurile legiuitoare trebuie să ne dea legile pentru reforma seminariilor și pentru facultatea de teologie ca țara să poată a-și pregăti luptători, vrednici pentru apărarea bisericii naționale de dușmani interni și externi pre care i-am numit mai sus.

IV. O mare pedecă pentru cultura clerului, mai ales a preoților de mir, este proasta lor pozițiune materială, din care cauză ei tot timpul trebuie să-l petreacă muncind la țarină și acasă pentruca să-și poată agonisi hrana pentru dîșii și pentru familia lor. Isolați de centruri de cultură, fără mijloace de a și procura cărți, ca să se instruească prin cetire, uită și puținul ce învățase și trăesc viață ordinară ca toți sătenii; în loc ca preotul să poată fi dascălul și pedagogul sătenilor, se face și el asemenea lor întru toate. În toate țările civilizate guvernele au regulat pozițiuni materiale onorabile pentru preoții lor. În Rusia fie care biserică parochială, are o porție de pămînt, până la 1000 de setine, care se împarte proporțional între bisericăși, apoi mai au salare dela comune; pela orașe bisericăși au venituri dela comune și salare pentru predarea religiei în scoale. În Bucovina, preoții au câte 24 falci de pămînt și salare din fondul religionar, dela

500 până la 1000 florini pe an. În toată Europa sînt create prin legi mijloace de întreținerea clerului, prin fonduri bisericesti și prin subvențiuni dela stat. Chiar în România pozițiunea preoților catolici este bine asigurată; 1. prin mărimea parochiilor, care numără mai multe sate la un loc; 2. prin o cătime de pămînt întreită și împătrită, decât ce se dă unui preot ortodox, și aceea lucrată de parochieni și aduse rodurile la casa parochului; 3. prin casă preoțească făcută de parochieni în curtea bisericii; 4. prin taxe de plată stabilite pentru fie-care ierurgie preoțească. Așa nu de mult un locuitoriu din o asemenea parochie imi spunea, că popa lor nu înmormentează, dacă nu i se dă pentru aceasta 50 de franci etc. Taxe foarte esorbitante, pentru care, precum și pentru conduita despotică a multora dintre acei popi, lăcuiorii adese-ori se tînguesc; dar n'are cine-i asculta. Noi nu dorim pentru preoții nostri, ca să fie satrapii sătenilor; ei adevărați părinți sufletesci; dar ținem în preună cu st. scriptură, că „vrednic este lucrătorul de plata sa“; și: „Cine slujesc altariului, dela altariu trebuie se se hrănească.“ St. sinod în aceasta privire să nu înceteze a stărui și a aminti guvernului, ca se pună în vederea camerei legiuitoare proiectul, votat de senatul trecut pentru înbunătățirea pozițiunii materiale a preotului român.

V. Mai departe trebuie a se spori mijloacele și organele de priveghere și administrația disciplinară a clerului. În present există pentru privegherea și administrația disciplinară câte un protoereu de județ, în totul 35 de protoerei, cu un salariu anual numai de 2000 lei din care, scoțîndu-se deciuiala, cu restul abia își pot întreține familia; dar sînt cu totul lipsiți de mijloace de transport, spre a putea vădita bisericile și clerul din județe, spre a preveni neorînduile, a cerceta și a aplana certele, ce neconținut se ivesc între preoți și păstoriții lor. Spre acest sfîrșit trebuie a se mai adauge la salarele protoiereilor câte o diurnă cel puțin 100 lei pe lună, adică anual 1200 lei, osebit de aceasta a li se da ajutoare administrative prin înființarea de subprotoierei, sau preoți proestoși de plăși câte unul de fie-care plasă, cu salariu cel puțin de câte 1200 lei anual, cari să ajute pe protoierei în multiplele lor îndatoriri de ordine și disciplină bisericăască prin comune. Preoții lipsiți de priveghere și control, părăsesc pe ce merge tot mai mult datoriiile lor religioase, și poporul să se lăsbătească moralicesce, bunele năravuri familiare și sociale se minează de corupția de tot felul, pe ce merge tot mai mult.

VI. Monachismul și mănăstirile reclamă o urgentă îndreptare și punere pe calea morală, făcîndu-se organe de cultura și moralizarea poporului. În societatea actuală română, mănăstirile nu pot avea alt rol, decât ca asiluri pentru bătrîni, cari, după ce și-au isprăvit rolul în societate, doresc a-și sfîrși viața în liniscea mănăstirească. Pentru care sfîrșit trebuie a se destina un anume număr de mănăstiri; eară toate celelalte să se prefacă în institute de cultură națională, de spitale pentru bolnavi, de ospicii pentru soldații invalizi, de asiluri pentru calicii, cari umblă cîrșind pe uliță și la drumuri. Prin aceasta mănăstirile, care sînt monumente istorice a le trecutului nostru, pe de o parte se vor apăra de ruina totală, carea astăzi le amenință, eară pe de altă parte se vor lega mai strîns cu națiunea, prefăcînduse în institute de bună creștere, de industrie și de caritate; care toate

sînt unite cu biserica și predicate de morala creștină. Mai ales prin mănăstirile de maice usul tradițional și o mulțime de nevoi sociale nebăgate de nime în samă fac pe o mulțime de copile sărace și orfane a căuta acolo asil. Acele copile, crescînd acolo fără nici o destinație și pregătire socială, nevoia de a putea trăi le împinge la călugărie a unor asemenea fete tinere, în adevăr nenocite. Sărăcia și lipsa de cultură le îndeamnă a și sacrifica viața fără nici un folos, nici pentru dîșele, nici pentru societate. Aceste copile sărace și orfane, care caută asil și adăpost în mănăstiri nu trebuie alungate de acolo, ci trebuie a li se da mijloace de cultură intelectuală și aplicare la industrii casnice, cu care ele ajungînd în vîrstă, să poată a se reinturna în societate și a și procura mijloace de esistență pe căi legale și morale. De aceea prin toate mănăstirile de maice trebuie a se înființa scoale primare pentru carte și ateliere de industria casnică, așa ca fetele crescute în mănăstire se poată deveni în lume bune și harnice gospodine. Ideea de a înființa scoale de carte și de lucru prin mănăstirile de maice s'a exprimat în Moldova încă dela începutul veacului present. Așa în crîsovul domnului Alecsandru Moruz din anul 1803, pentru organizarea mănăstirilor de maice anume se legiuiesc a se înființa în mănăstirile de maice de atunci, Agapia și Vêraticul, scoale de carte, după ideile de atunci pentru învățatura cărții, și anume: de carte grecească și elinească, apoi ateliere, unde să se învețe lucruri de mîna „adecă cusături, isături de vestimente arhieresci și alte iscusite lucruri, care acele sînt pentru cinstea și folosul lor (mănăstirilor) și pentru podoaba patriei.“ Însă această mîntuitoare idee nu s'a realizat până astăzi, și mănăstirile de maice au mers tot mai mult spre decădere.

(Va urma.)

Varietăți.

* Archiducesa nou născută fu botezată Mercuri cu solemnitate mare. Din botez archiducesa a primit numele. Elisabeta, Maria Enrieta, Stefania Gisela.

* (Timpul.) După o secetă îndelungată, întreruptă în zilele din urmă de două ploite, ați diminează ne am pomenit cu ploae manoasă însoțită de fulgere și tunete ca în puterea verei. Ploaia continuă.

* (Mulțămită publică:) Fraților Gălișeni cari au sărit într'ajutor pompierilor din Săliște la stingerea celor două focuri în Săliște în zilele de 28 August și 5 Septembrie a. c. st. n., le exprimă comanda subscrisă pentru zelul și devotamentul dovedit la aste două ocațiuni în numele reuniunii cea mai vie recunoscîntă.

Săliște 26 August 1883.

Comanda pompierilor voluntari.

Ioan Macsimu.
comandant.

* (Foc.) Ați noapte cam o jumătate de oară după meșul nopții, un incendiu înfricoșat s'a escat sub „Treptele purcarilor“ care a iluminat aproape cetatea întreagă. Focul a durat mult fiind într'un loc puțin accesibil pentru ajutor și lipsit de apă. Paguba trebuie se fie enormă. Au ars multe cereale și făină.

Baronul eși și Iohan intră în cabinetul, unde Massarelli, prada unei nelinise vie, găsi timpul foarte lung.

— Vino, pretine, îi dîșe Iohan cu aerul său cel mai grațios, este vremea cinei.

— Dară... n'am se mai vîd pe dl baron în astă-seară. Dlui mi-a dîș se aștept aici.

— Dlui a dîș se cinezi acum linisec și se aștepti ordinile sale. Creți dta că dlui n'are alt lucru decât să te asculte pe dta? Aid, vino dară; îți este frică de mine? Am eu aerul unui om rău?

— Pe onoarea mea, da, răspunse Guido în gîndul său, scoțînd din mîneacă un stilet, ce-l manna foarte bine.

Iohan vîdu mișcarea sa și eși repede. Guido cercă a-l urma, însă doi urieși, cari erau după use il apucară și-l conduseră cu pistolul la gât, în temnița castelului, unde după-ce fu vizitat și desarmat îl predară în mînele păzitorului turnului cel gros. Păzitorul acesta era un fel de spadasin aventurier, un mișel de profesiune, cum se dîșea pe atunci; el purta în castel titlul de căpitan și nu apare de loc în saloane.

— Iohan îl urmase și asista cu aer binevoitor la vizitarea buzunarelor și a tuturor hainelor sale. După ce se convinsă că n'are nici o hîrtie la sine el se retrase dîcîndu-i:

— Sara bună prietene. De altă dată poartăte mai bine.

Și el adăogi pentru sine:

— El a dîș că are doveșile unui secret mare. Sau a mințit ca un prost, sau nu s'a încreșut, ca un om, care cunoasce afacerile, dară el nu s'a încreșut destul. Cu atîta mai rău pentru el! Ceva temniță îi va scoate mărturisirea sau doveșile.

Intr'aceea baronul, deși foarte suferînd, intră fără șgomot în sala festivă, mînăncă puțin cu aer de poftă bună, și era vesel cât putea fi, adică el rosti suridînd, cu un suris gheșos, unele frase de un ateism îngrozitor și făcu nesce observațiuni odioase pe socoteala unor persoane absente. Când calumnia, amabilul bărbat vorbea cu glas lin, cu aer neglijent. Moștenitorii și complesanții săi se grăbeau a rîde și își dădeau toată osteneala a face să circule vorbele sale. Aceia din oaspeții săi, cari se simțeau scandalisați, regretau a fi venit la el, o situațiune, ce-i împedeca a-i contradice, de nu cumva cu mare cruțare. Cruțările aceste înrîntătiră inse acușățiile aduse în contra absentilor. Baronul repetă dîșele sale cu un aer de fală desprețuitoare, lingușitorii săi îl sprijineau cu aviditate. Oamenii cei cinstiți oftău și înroșeau de slăbiciunea, care i-a adus în vizunia aceasta; dară baronul nu prelungea nici o discușiune. El arunca câte o vorbă reuță-cioasă celor bine voitori și fricoși; apoi se sculă și eși fără ca să se scie, dacă va mai reveni. Societatea rămase tăcută, până ce absența sa definitivă fu constatată. Atunci toată lumea resufla

chiar și cei răi, cari nu erau mai puțin tulburați de prezența sa. Pe lîngă toate aceste, baronul perduse de astădată o ocașiune frumoasă de a se resbuna și de a face pe alții să sufere. Dacă ar fi știut de cele două vizite a Margaretei în Stollborg, el n'ar fi esitat un moment, a lăși scirea aceasta cu amărăciune. Din norocire, providența ocrotise secretul nevinovat a acestor două vizite, și inimicul, care ar fi tras dintr'ensele semne sigure de prezența falsului Goeffle în Stollborg, nu primise nici o scire despre aceasta. Iohan trimise la Ulflas și-l întrebă de toate persoanele, ce le-a putut vedea peste dî în Stollborg; dară Ulflas, care nu vîduse pe Margareta, avu relativ cu fața lui Cristian, un motiv plausibil a vorbi foarte potrivit de spaima ce i-o inspirase Cristian cu grimasele și vorbele sale amenințătoare într'o limbă necunoscută. El l'a vîdut fără mască mai îngrozitor decât îi apăru lui Iohan însuși, și după răspunsurile sale, Iohan era confirmat în credința sa și baronul în greșala sa. Scirile aflate avură dară drept rezultat, că frumosul Cristian Goeffle a dispărut și că adevăratul Cristian Waldo este un monstru.

Baronul aduse la cină noutatea aceasta din urmă cu un fel de satisfacțiune; căci în momentul, când el sosi, să făceau încă artistului eloge, și el simțea oare-care plăcere a depoetișa pe Cristian Waldo.

(Va urma.)

Nr. 258

[501] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala populară afiliată Carpenișu-Vértop și la cea din Bucium-Isbita se deschide concurs până la 20 Septembrie 1883.

Emolumentele sînt:

1. în Carpenișu salariu anual de 200 fl., quartir și lemne.
2. în Vértop pentru învățătoriu suplent salariu de 100 fl., quartir și lemne.

3. Bucium-Isbita salariu anual 100 fl., quartir și lemne.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au de a-și substerne petițiunile instruite conform legilor din vigoare la subscrișul până la termenul sus indicat.

Abrud în 16 August 1883

Comitetele parohiale din Carpenișu-Vértop și Bucium-Isbita în conțelegere cu

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Nr. 212.

[503] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela scoala populară din Sohodol-sat afiliată cu Peleşiu se deschide concurs până la 15 Septembrie a. c.

Emolumentele sînt:

Salariu anual de 220 fl., quartir și lemne.

Doritorii de a ocupa acest post au de a-și substerne petițiunile instruite conform legilor din vigoare la subscrișul, până la termenul mai sus indicat.

Abrud în 12 August 1883.

Comitetul parochial din Sohodol sat în conțelegere cu

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Nr. 241

[504] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea următoarelor stațiuni învățătoresci se deschide până în 30 de zile după prima publicare în foaia arhidieceșană.

a) Chiuești, salariu anul 200 fl.

b) Bonczida, salariu anual 160 fl.

c) Diviciori mari salariu anual 60 fl.

La toate trei quartir gratuit și lemnele de foc necesari.

Doritorii de a ocupa după vre una din acestea stațiuni sînt poștiți a-și așterne suplicile de concurs instruite cu documentele recerute de statutul organic și regulamentul congresual până la termenul indicat la subscrișul oficiu în Ghiurgesci, posta ultima Retteg.

Cs. Ghiurgesci la 12 August 1883. În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Constantin Bodea m. p.,
adstr. ppresbit.

Nr. 170.

[505] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului vacant de învățătoriu la scoala populară gr. or. română din Mag se deschide prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Cu acest post este împreunat un salariu anual de 200 fl., quartir liber și lemne de foc trebuincioase.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile lor până la termenul indicat instruite conform legilor în vigoare oficiului protopresbiterial gr. or. al tractului Săliștei.

Mag 18 August 1883.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiterial.

Nr. 83

499 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor de învățătoriu la scoalele confesionali ortodoxe române din comunele mai jos însemnate se deschide concurs cu termen până la 15 Septembrie st. v. a. c.

1. Felina, cu salariu anual de 150 fl. v. a. quartir în edificiul scoalei și lemnele de foc necesare.

2. Hendorf cu salariul anual de 150 fl. v. a., quartir în edificiul scoalei și lemnele de foc necesare.

3. Feleaag, cu salariu anual de 100 fl. v. a. ameliorînduse în procsimii cinci ani tot cu 10 fl. v. a. anualminte apoi quartir și lemnele trebuincioase de foc.

4. Mălăncrav, cu salariul anual de 100 fl. v. a. quartir și lemnele de foc.

5. Ferihaz, un post de adjunct învățătoresc cu salariul de 50 fl. v. a.

Concurenții au a-și așterne cere-rile instruite conform prescrișelor legi la subscrișul până la termenul indicat.

Sighișoara, 20 August 1883.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al tractului Sighișoarei.

Demetriu Moldovan m. p.,
adm. prot.

Nr. 352.

[506] 1—3

CONCURS.

Neconcurînd nimenea în urma concursului publicat pe baza rezoluțiunii Venerabilului Consistoriu arhidieceșan dto 20 Ianuarie anul curent, Nr. 4996—1882 B. la postul de capelan pelângă veteranul paroch Ioan Leach din Blășeni Valea-Crișului, prin aceasta se deschide concurs nou, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitul împreunat cu acest post este jumătate din întreg venitul parochial anual de 460 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au de a-și trimite petițiunile lor, instruite în sensul Statutului organic și al regulamentul congresual pentru parochii la subscrișul până la timpul sus indicat.

Brad în 8 August 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Georgiu Părău m. p.,
adstr. ppresbit.

Nr. 211.

[500] 1—3

CONCURS.

Devenind vacantă stațiunea de învățătoriu la scoala din Borgo-Mijloceni, tractul Bistriței, se deschide prin aceasta concurs până la 15 Septembrie a. c.

Emolumentele sînt:

1. Salariu anual în suma de 180 fl. v. a. care se scoate în rate lunare din fondul scolastic din Năsăud.

2. Quartir liber în edificiul scoalei.

3. Folosirea grădinei de legumărit de lângă scoala.

4. Suma de 20 fl. ca paușal pentru cărți și recuisite scolastice, care este a se ridica din numitul fond prin senatul scolastic.

Doritorii de a ocupa această stațiune au de a-și adresa petițiunile lor instruite în sensul legilor și regulamentelor în vigoare până la termenul susindicat subscrișului oficiu protopresbiterial.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Bistriței.

Nr. 68

[502] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu adjunct, la scoala confesio-

nală populară gr. or. Ocna Sibiului (parochia din sus) protopresbiteratul Sibiului, se deschide concurs cu termen preclusiv până la 15 Septembrie a. c. st. v. când va fi și alegerea.

Cu postul acesta este împreunat:

1. Un salariu anual de 120. v. a. primind din cassa bisericeii în rate lunare

2. Quartir liber în edificiul scoalei și 3 orgii de lemne, din cari se încălzească și scoala.

3. Cu ocașiunea împărțirii lemnelor și a sărei la locuitorii, una porțiune de lemne și 28 chilograme de sare.

Concurenții la acest post învățătoresc au a-și așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigoare, până la termenul sus numit Preaonoratului oficiu protopresbiterial în Sibiui.

Ocna Sibiului (parochia din sus) în 7 August 1883.

Comitetul parochial gr. or. Ocna superioară în conțelegere cu oficiul protopresbiterial.

[496]

3—3

CONCURS.

Pre baza statutului organic bisericesc §. 63. combinat cu §. 23. punctul 5. și conform decisului Venerabilului Consistoriu diecesan din 1 Iunie 1883 Nr. 341 B. se publică Concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Ciacovei din diecesa Caransebeșului.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiterial sînt:

a) Sesiunea, birul și stola parochiei a II-a din Voiteg; apoi sesiunea de sub Nr. C. 489 b. a parochiei reduse după reposatul preot Sofronie Murgu din Ghilad, care sesiune se confere din partea Consistoriului spre mai bună subsistență a protopresbiterului dela 1. Ianuarie 1884 încolo până în 15 Septembrie 1886 în arîndă ei anuală — după detragerea contribuțiunii și a ecuivalentului — cu suma anuală de 210 fl.; — eară din 15 Septembrie 1886 încolo în natură. Eară la cas de despărțire a românilor din Ciacova de cătră Ierarchia sârbească respective Episcopia din Timișoara, parochia română din Ciacova va deveni parochia protopresbiterială.

b) Tacele pentru ședulele de cunună normate prin decisul sinodului eparchial din anul 1871. Nr. 60 și 99 cu 2 fl. respective 1 fl. pentru fiecare ședulă de cunună.

c) Birul protopresc după rescriptul declarătoriu dela anul 1779, — 100 oca (1. Hl. și 54 litre) de grâu, sau ecuivalentul acestuia în bani dela fiecare preot cu parochia.

d) Paușalele de călătoria prelinimate cu 200 fl. drept recompense pentru taca de 4 fl., ce o luau protopresbiterii mai nainte pre baza unor ordinațiuni ministeriale și anume 2 fl. pentru ținerea esamenelor anuale în comune eară 2 fl. pentru revisiunea socotelor bisericesci.

e) În fine șala mobilată și paușalul oferit de comitetul protopresbiterial pentru susținerea cancelariei protopresbiterale.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pre terenul bisericesc și scolaru, cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale s'au reale cu testimoniu de maturitate au terminat studiile teologice în vre unul din Institute din Metropolia noastră și a susținut cu distins succes esamenul riguros de calificățiune.

Acei aspiranți au preferență, cari au frecuatat sau absolvit cursuri juridice sau filosofia la vre-o academiă sau universitate s'au distins prin editarea vre-unui op folositoriu pre terenul bisericesc sau scolaru.

Cei ce voesc a concurge la acest post sînt avisați a-și așterne suplicile concursuale instruite cu toate documentele originale necesare la comisariul Filip Adam, asesor referinte al consistoriului diecesan în Caransebeș, în termen de 30 de zile dela prima publicare a acestui Concurs în foaia „Telegraful Român“.

După expirarea termenului pus în escrierea de Concurs, nu se mai pot primi recuse.

Ciacova în 19 August 1883.

Comitetul protopresbiterial al tractului Ciacovei.

În înțelegere cu subscrișul

Filip Adam m. p.,
comisariu consistorial.

Nr. 1886 adm. 1883

[507] 1—3

Publicare de licitațiune.

În urma concludului reprezentanței orașene din 29 August a. c. Nr. 103 **dreptul de cărcimărit** aparținător alodiului pe anul întreg dimpreună cu cele 6 localități separate de cărcimărit, singuratic sau la o altă se arîndează pe calea licitațiunii publice pe doi, eventual, pe trei ani consecutivi și adevă, dela **1 Ianuarie 1884** până inclusiv la **31 Decembrie 1885** respective **1886** — în **1 Octomvru a. c. la 9 oare a. m.** în sala magistratului orașene, celui ce va da mai mult, — despre ce se încunoștințează acei ce au de gând să înarîndeze, cu adausul, că condițiunile licitațiunii s'au pot vedea ori și când în localitatea oficiului comunal — și că până la începutul licitațiunii tot acolo se primesc oferte provădate cu vadiurile corespunzătoare.

Ocna, 3 Septembrie 1883.

Magistratul orașului.

Stabilimentul de liniaturi L. MICHAELIS în Sibiui.

Dela tipografia arhidieceșană în Sibiui se pot procura:

Caiete de scris

din 8 foi pentru **începători** cu linii largi, din hârtia fină satinată și bine cleită, cu înveliș vînet și vigneta albă pentru scrierea numelui

în două colori liniate.

Caiete într'o coloare, frumos liniate, pentru scrisoare română, germane, pentru dictando din 8 foi, cu înveliș și vigneta albă.

Prețul unui exemplar 2 cr., 100 exemplare 1 fl. 65 cr.

Caiete fără vigneta din foi, cu înveliș vînet, pentru **începători** în două colori liniate, pentru scrisoare română, germană, pentru dictando și caligrafie.

Prețul unui exemplar 1½ cr., 100 exemplare 1 fl. 34 cr.

Caiete pentru comput din 8 foi, cu înveliș vînet 100 exemplare 1 fl. 50 cr.

Dictando cu margo din 8 foi, prețul unui ex. 2 cr., 100 ex. 1 fl. 98 cr.

" " " " " 12 " " " " ex. 3 cr., 100 ex. 2 " 50 "

Caiete din 6 foi, cu înveliș vînet, pentru scrisoare română, germană, pentru dictando și comput.

Prețul unui exemplar 1 cr., 100 exemplare 80 cr. [492] 3

Efectuesce liniaturi pentru protocoale și registre comerciale prompt și effin.